Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

През май ще има благоприятни условия за развитието на редица гъбни болести при житни, зеленчукови и овощни култури

Растителна Защита

Дата 03.05.2026 | **Брой** 5/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Език** BG
www.plant-protection.com/article/2409?lang=bg

През първата половина от първото десетдневие на май агрометеорологичните условия ще се определят от неустойчиво и хладно за сезона време. Във високите котловинни полета се прогнозират ниски минимални температури и вероятност за образуване на слани, което трябва да се има предвид при разсаждане на зеленчуковия разсад.

Очакваните валежи в началото на май ще подобрят влагозапасите в 50cm почвен слой и условията за развитие на встъпилите в репродуктивен стадий зимни житни култури.

Критични ниски температури в началото на май ще създадат риск от повреди, както при овощните видове, които ще са във фази - от край на цъфтежа до образуване и нарастване на завръза, така и при засадения в градините зеленчуков разсад. Възможни са щети и при посевите с поникналите пролетни култури, чувствителни към ниски температури.

Прогнозираните поднормени температури ще забавят вегетационните процеси при всички земеделски култури. Пшеницата и ечемикът ще са във фазите вретенене и развитие на флагов лист. При засетите посеви със слънчоглед и царевица, ще преобладават фазите поникване и листообразуване. Препоръчително е да се следи за появата на царевичен хоботник, който може да нанесе значителни щети, при плътност - над два броя възрастни на квадратен метър.

През втората половина от първото и началото на второто десетдневие се прогнозира повишение на температурите и ускоряване на вегетационните процеси при земеделските култури. През този периодпри пшеницата и ечемика ще протичат фазите вретенене, преход към изкласяване и фаза изкласяване при посевите на места в Дунавската равнина.

Развитието на земеделските култури през второто и началото на третото десетдневие на май ще се осъществява при температури близки до клима-

тичните норми. През първата половина от третото десетдневие се очакват валежи със стопанско значение, които ще обезпечат повишеното водопотребление на зимните житни култури. През десетдневието при пшеницата и ечемика ще протича формиране и наливане на зърното. В края на май се очакват наднормени температури и напредък в развитието на земеделските култури. При част от посевите с пшеница в североизточните райони ще се наблюдава начало на фаза млечна зрелост.

През месеца при царевицата и слънчогледа ще протича листообразуване. В края на май в Дунавската равнина и в източните райони при слънчогледа, засят в агротехнически срок, ще се наблюдава начало на фаза бутонизация.

Жълтата ръжда е широко разпространена в по-северните и хладни райони, а у нас се проявява при продължителна влажна и хладна пролет. Важна предпоставка за нейното бързо разпространение са постоянните и силни ветрове, които пренасят патогена на огромни разстояния.Напада главно пшеницата, ечемика и ръжта, както и голям брой житни тревни видове. При благоприятни условия (температура и атмосферна влага), тя се разнася изключително бързо и нанася значителни щети на зърнопроизводство, достигащи 50% и повече процента от добивния потенциал на културите.

Повишението на температурите и високата въздушна влажност през второто и третото десетдневие на май ще създадат благоприятни условия за развитието на редица гъбни болести: ръжди (кафява, жълта), септориоза и фузариоза по пшеницата; мани по зеленчуковите култури и лозата; сачмянка и струпясване по овошките, сиво гниене по ягодите, кафяво гниене по плодовете на ранните сортове череши.

Кубинската мана е повсеместно разпространена у нас и се причинява от патогенната гъба Pseudoperonospora cubensis. Освен краставиците нападa и пъпешите, дините и други тиквови. Това е заболяването с най-голямо икономическо значение при отглеждане на краставици.

По-подходящи условия за провеждане на растителнозащитни пръскания ще се създават през втората половина на първото и второто десетдневие и през последните дни от месеца.

Повреди нанесени от ларвата на обикновената житната пиявица (Oulema melanopus L.)

През месеца трябва да продължи обследването на зимните житни култури за вредители: житна дървеница, житна пиявица и при численост над прага на икономическа вредност е необходимо при първа възможност да се извърши третиране.

ISSN 2815-522X

Възрастно на шарен гроздов молец

При лозата трябва да се следи за появата на гъсеници от първото поколение на шарения гроздов молец и за повреди от акари (жълт лозов акар).